

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félre 6 K, negyedre 3 K, — t.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Egyházkerületi közgyűlés.

Második nap.

Tiltakozás a „Ne temere” ellen.

A főiskola dísztermében érdeklődés mellett folytatták a püspök-avatás után a kerületi közgyűlés tárgysorozatának letárgyalását.

Már a „Ne temere” elleni tiltakozások nem dörögtek úgy, mint ahogy Debrecenről távol, az apró gyülekezetek szokták hallani. Nem hullottak a vihárok és menykövek, még az orgonahangu Baltazár Dezső esperes is, aki a legádázabb ellensége a klérikalizmusnak, úgy látszik, a fuvolahangokat pendítette csak.

Figyelemre volt méltó Csurka István debreceni tanító beszéde. Kár, hogy nem részesült kellő figyelemben és méltánylásban. De hát ő is csak kerülgette a nagy kérdést: a tanítónépzés nyomorúságait. Igaza van: osaládanyákat kell nevelni.

A gyűlésről különben alábbi tudósításunk ad számot:

Apróbb ügyek.

Pontosan 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést Degenfeld József gróf főgondnok, aki mellett elnöktársa, Eröss Lajos püspök ült.

Legelőször Sass Béla tett előterjesztést a püspöki beiktatásról, mire Görömbey Péter esperes indítványt tett, hogy a beiktatáson elhangzott imákat és beszédeket nyomassák ki és küldjék meg az összes egyházaknak. Az egyházkerület az indítványt elfogadta azzal, hogy Dávidházy János esperesnek a boldogult püspök, hegymegi Kiss Aron fölött tartott emlékbeszédét is kinyomatja és megküldi az egyházaknak.

Ezután dr. Kun Béla jogtanár, az új világi aljegyző letette az esküt, majd a Kiss Albert és Garzó Gyula elhalálozásával és Eröss Lajos lemondásával megüresedett egyházkerületi tanácsbírói állásra elrendelték a szavazást és a szavazatok beadásának határidejét 1909. február elsőjére tűzték ki. Miután Eröss Lajos lemondott egyházkerületi levéltárnoki állásáról, helyére dr. Barca János tanítónépzési tanárt választották meg, a teológiai tanári állásra pedig pályázatot hirdettek.

Az elnök a pénzügyi bizottság jelentése kapcsán javasolta, hogy a püspöki javadalom novembertől kezdve folyósítsassék Eröss Lajos részére. Elfogadták. Tudomásul

vették a debreceni főgimnázium építésének elhalasztásáról, a lelkész és tanítóképzési vizsgálatokról szóló jelentést.

Több közalapi segélyügy és rendkívüli államsegély iránti kérvény kedvező elintézése és a lelkészi fizetések rendezése tárgyában, a kormányhoz intézett felirat letárgyalása után a debreceni tanítóképző intézet tanárainak fizetését 460 koronával emelték, még pedig úgy, hogy a kerületi pénztár 180, a debreceni egyház pedig 280 koronával járuljon a kiegészítéshez.

Ne temere.

Ezután a „Ne temere” kezdetű pápai enciklika ügyében Baksa Lajos előadó határozati javaslatot terjesztett elő, hogy t. i. mondja ki a tiszántúli ref. egyházkerület közgyűlése, hogy állami feladatnak tekinti a vallás között a törvényben kimondott egyenlőség és viszonyosság biztosítását; továbbá állami feladatnak tekinti azt is, hogy az 1894. évi XXXI. t. c. szerint létrejött házasságkötéseknek minden vonatkozásban való érvényességét egyes vallásfelekezetek kérdésessé ne tehessek. Minthogy pedig a X. Pius pápa parancsából és megbízásából a Congregatio Concilii által Rómában 1907. évi augusztus hó 2-án kiadott eljegyzési és házassági törvény a magyarországi katolikus egyháztagokkal kötött vegyes házasságoknak érvényét és azok következményeinek törvényes voltát a katolikus vallású házassággal szemben csak bizonyos kikötések mellett ösmeri el s ezzel az 1844. évi

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI-INGEK FEKETE TÉNÉL

Mestellér Pál igaza.

Irta: Gara Zoltán.

Ezerkétszáz pengő forint volt a Kapitány János jussa. Se bankba nem tette, se kölcsön nem adta, hanem szőlőt vett rajta a Tócsban. A telket az asszony nézte ki, ő csak alkudott rá. Mikor aztán megvolt, elhatározta, hogy pajtát építtet rá, amolyan takarosat, ahogy azt jóelőre kieszelte, négyablakos, tornácos pajtát, hogy aludni is lehessen benne.

Évégből beizent a komához, hogy küldjön ki valakit, aki megépítse, valami hozzáértő, olcsó embert.

Másnapra már akadt építője a pajtának, az öreg Mestellér Pál személyében, aki városzerte ezermester hireben állott. Őt küldte ki a koma.

— Itt vónék nemzetes uram. A pajta erányában jöttem.

— Kend vóna az, aki a pajtát felépítené?

— Én, személyesen.

— Hiszen kend — még két éve sincs — vellát árult s debreceni nagyvásáron!

— Hát oszt? Ha árultam, se az urét árultam. Vótam én mán ács is, szürszabó is, meg minden. Nem szígyen az. Tehetek én arrul, ha mindenhez értek?

— Dejszen mégsem bizom én a pajtám ezermesterre, mer aki ezer dologba mester, nagy kontárnak kell annak egybe-egybe lenni.

— Nem jól szavaz a nemzetes uram. Hát amér vellát faragtam, már nem tudok pajtát építeni? Hászzen ha ezelőtt ötven esztendővel

jött vóna hozzám, két hónapos gyereknek nízhetett vóna, merhogy az vótam, osztán mir nem mondja, hogy veled nem beszilek, mer mikor utoljára láttalak, két hónapos gyerek vótál, gyerekkel meg nem állok szóba.

— Való igaz. Hát megépítené?

— Ha felvállalom! Ne fájjik senkinek a a feje, ha én valamit felvállalok. Még azt a ránkszakadó rézcsillagokkal kiveret cifra égboltozatot is felépítem, ha felvállalom!

Ez már Kapitány János szájaize szerinti beszéd vala, de azért meg kötődött egykicsit, azt mondta, hogy nem hiszi.

— Ipittem: én már emeletes házat is, — hengegett az öreg.

— Össze is dült, mikor a tetőt rátették.

— Biztosan rossz vót a tető. Ha rá nem teszük, sose dült vón össze.

— Igaza lehet kendnek. Hát oszt mit kóstál? Ha nem drága megegyezünk.

— Hun ipül, mert a sokat számít.

— Hát itt. Ebbe az állóhelybe la.

— Nem lesz sok irte kétszáz pengő.

— Nem egy emeletes házir, de sok egy pajtáir.

— Kurta Kis István is annyit fizetett.

— A tehette, merhogy a lopja a pizt. De én szegin vónék, vagy mi.

— Dehogy is a. Jó szegre akasztotta nemzetes uram is a fejrneműjít. Hozott az asszony.

— De elvitte a patika. Hát azir százötven pengőt nem sajnálnék...

— Hát kétszázat?

— Montam, hogy sok.

- Alább nem vállalom. Inkább éhenhalok.
- Itt a kezem na! adok száznövelevanat.
- Százkilencvenbe meghagyom.
- Jól van na, legyik. De oszt takarosan.
- Ide kell bizni.

Meg is csinálta az öreg. A negyedik dül- löbe se volt külön. Büszkélkedett is Mestellér naphosszat. Ahol csak megfordult emberek közt, mindegyiktől megkérdezte:

— Láttá mán? Én építettem.

Hát hogyne látták volna. Persze hogy látták. Hiszen kapitány János maga mutogatta mindenkinek:

— Nizzik mán, micsoda görét tákolt az hideg kovács százkilencven pengőir, a fene egye, ahun iri.

Lassanként fülebe jutott ez a vélemény Mestellérnek is. Nem is nyugodott egy percig se, hanem loholt a szőlőbe, hogy mi lelte azt a — házat?

A tornácon találta Kapitány Jánost. Az mogorván fogadta.

— Csuda hogy kijött mán eccer.

— Na mi a? tán beszakadt? — tudakolja

— Rosszabb annál, hull a vakolat.

— Hogy lehet a? hiszen keményen állt még a multkor.

Ereszt. Meg más baj is van.

— Megreperálódik.

— Gyenge a pallás.

— Gyengee? hogy mongya?

— Hát hogy mongyam? Én legalább gyengéllem.

— A nem számít. Osz mibe gyenge?

III., majd az 1848. évi XX., 1868. évi LIII. és az 1894. évi XXXI. törvények által megalkotott jogrendszert támadja.

Ugyanazért a kiadott dekretum felterjesztése mellett felkéri az egyh. ker. közgyűlés az egyetemes konventet, hogy ezen jogsérelem orvoslása iránt a magy. kir. kormánynál intézkedni méltóztassék.

Legelőször György Endre, a volt darabontminiszter szólalt fel és kijelenti, hogy a reformátusokat csak a decretum visszavonása nyugtatja meg. Indítványt is tett, hogy a kerületi gyűlés bizalommal várja az egyetemes konventől a legközelebbi események miatt égetővé vált felekezeti helyzet orvoslását, továbbá a kerületi gyűlés felhívja a lelkészeket és presbitereket, hogy az egyház érdekeit megvédeni igyekezzenek. Baltazár Dezső dr. szomorunak látja a ref. egyház mostani állapotát. Csodálja, hogy a kormány eltűri ezt a pápai rendeletet. Ez is mutatja, hogy a mostani kabinet a klerikalizmus felé hajlik. A határozati javaslatot elfogadja. Elfogadta a közgyűlés is.

Nők az iskolában.

Elutasították a szatmári egyház javaslatát, amelyben új, hivatalos egyházi közlöny kiadását javasolta. Több apróbb, vidéki egyház ügyének elintézése után hosszabb vita támadt a bihari egyház indítványa felett, hogy t. i. a népiskolákban meghatározott számban alkalmaztassanak tanítónők. Sulyok István esperes javasolja, hogy adják ki az indítványt a tanügyi bizottságnak. Baltazár Dezső dr. az egyes egyházak szabad tetszésére bízta, hogy hány tanítónőt alkalmazzanak. György Endre hasonló véleményen van. Sáfvány Lajos tanítónőképzési igazgató megállapítani kéri, hogy az egyházak bizonyos, meghatározott számú tanítónőt alkalmazzanak. Osurka István ezzel szemben azon óhajának ad kifejezést, hogy még a tanítónőképzőket családanyákat nevelő intézetekké kellene átalakítani, nem hogy kereseti pályára neveljenek. Az egyházkerületi közgyűlés úgy határozott, hogy minden egyház maga döntse el, hány tanítónőt alkalmazzon.

Miután már 1 óra felé járt az idő, az elnök a közgyűlés folytatását esütőtökre halasztotta. Délben a főgondnok lakomát adott a Royal-szálló termeiben; délután pedig a bírósági ügyeket intézték el.

POLITIKAI HIREK.

Wekerle bécsi utazása. Parlamenti körökben beszélnek, hogy Wekerle miniszterelnök vasárnap Bécsbe utazik. Utazásának célja, hogy a külügyminiszterrel a külügyi helyzetről tanácskozzék.

Országgyűlés.

A költségvetés a Házban.

Ma kezdte meg a képviselőház a költségvetés tárgyalását. A jelek arra mutatnak, hogy a budgetvita nem huzódik el különösen sokáig. Valószínűleg holnap megteszik a sürgősségi indítványt s ez esetben december első felében minden valószínűség szerint meg lesz a költségvetés.

A mai ülés első felét a függetlenségi párt hivatalos szónoka, gróf Batthyány Tivadar beszélte le. A párt nagy tüntetést akar a vita folyamán az önálló bank mellett rendezni és a nemes gróf beszéde alatt is néhányszor felhangzott a lelkes közbeszólás:

— Eljen a nemzeti bank;

Wekerle Sándor gunyosan mosolygott ehhez a lelkesedéshez. Majd lehül ez is, ha szükség lesz rá.

Justh Gyula elnök az ülést tíz órakor megnyitja.

Vertán Endre jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hitelesítenek.

Az elnök meleg szavakkal elparentálja az elhunyt Rigó Lajost és indítványozza, hogy a Ház részvétének a jegyzőkönyvben is adjon kifejezést.

A Ház hozzájárul.

Az elnök jelenti, hogy a választójogi és az annexió bizottság megalakult.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter több jelentést terjeszt be a katonai nevelő-intézetek állapotáról.

A Ház a jelentéseket átteszi a pénzügyi bizottságoz.

Az elnök indítványára kimondja a Ház, hogy Lázár Zoárd interpellációjára, a melyet szombatról mára halasztottak, fél kettőkor térnek rá.

Harmadik olvasásban elfogadták aztán a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot. Atteszik a főrenházhoz.

Holtz Pál előadó az 1908. évi állami költségvetést terjeszti be.

Gróf **Batthyány** Tivadar a függetlenségi párt álláspontját juttatja kifejezésre. Foglalkozik a szocialisták és a nemzetiségi agitátorok izgatásaival, majd a romániai magyarok dolgával kíván foglalkozni.

Lukács László: Meg fogjuk cáfolni, a mit mond.

Gróf **Batthyány** Tivadar: Ez jellemzi önöket. Még nem is tudják, hogy miről mit akarnak elmondani és már előre is kijelentik, hogy meg fogják cáfolni. A román statisztikában csak románokról szóló kimutatások találhatók. A román kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy Romániában nincsenek nemzetiségek, hanem csak románok. Ha mi erre az álláspontra helyezkednénk, a román, a tót és más nemzetiségű képviselő urak már brutálításról és jograblasról kiáltoznának. A román kormány a legnagyobb kiméletlenséggel kezeli a magyar bevándorlottak dolgát, de ehhez joga van. Mindenkinek el kell fogadnia azt az álláspontot, hogy Románia lakosai minden körülmények között csak románok és más nemzetiségi irányban kifejtett törekvéseket joga van a román kormánynak a legbrutálisabban elfojtani. De ugyanez az eset áll Magyarországra is. Nagyon ajánlja tehát a nemzetiségi képviselőknek, hogy fogadják el az ismételt feljüket nyújtott békejobbot, mert az államellenes agitációnak igen kellemetlen következményei lesznek a nemzetiségiekre.

Rátér a költségvetésre és elismeréssel beszél az új beruházásokról, amelyekkel fontos szociális kérdések megoldásához jutottunk közelebb. Több oldalról hallotta, hogy a kiadások emelkedésével részben őt okolják. Elismeri, hogy több szervezet akcióját a fizetésemelésért ő vezette, de erre feltétlenül szükség is volt. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a kormány teljesítette is az elhangzott kívánságokat. Az állami tisztviselők szaporításáról beszél. Konstatálja, hogy ez az államra nagy megterhelést jelent ugyan, de a közszolgálat egyes ágaiban, mint például az államvasutnál, feltétlenül szükség volt a személyzet szaporítására. Az önálló nemzeti bank dolgában kijelenti, hogy Kossuth Ferenc legutóbbi nyilatkozata egészen fedi a párt álláspontját.

— Nem biri el a putnyokat se.
— Megtróbjájuk.
— Fel ne mennyik kend, ha kedves az illete, iszen lóg.

Mestellér látta, hogy ha tovább is így tart, még kiderül, hogy a pajtának több hibája akad, mint a rossz lónak, hát csak azt mondta hogy:

— Egygyéb baj nincs?

— Nincs, — szólt Kapitány, — csak görbe a mestergerenda.

— Azir mestergerenda. A semmi.

— Semmi? Kend csak felszedi azt a temintelen pizt, de nem dógozza le.

— Eén?

— Nem is én.

Mestellér Pálnak ezt még nem mondta senki. Most aztán ugymeglepődött, mintha tarkón ütötték volna. Hogy ő felszedné a pönt? Anélkül, hogy adna valamit érte? No-hát, ha koldulni is megy, de visszaadja ennek az embernek azt a pár rongyos forintot! Vissza ő, ha addig él is.

El is határozta ezt magában szilárdul. Utközben, hazament, számot vetett fejében az adósaival, hogy ki mennyivel tartozik. Sorba vette: hogy mindjárt itt van Berbecse Mihályné, az még tavalytól tartozik három pengővel, egy tyukolért, de az most szegény. Annak nincs. Juhos Andris is jön 12 tallérral a kutkávéért, arra meg magára is ráférne, meg attól különben sem kéri, hanem itt van Végh Mihály bátyánk, annak ugyan volna, de nem fizet.

Mire hazaért, szomorú eredményre jutott.

Ha megfeszül, se tud ötven pengőnél többet összehozni. Már pedig annak a száznolcvan pengőnek együtt kell lenni:

— Ha másir nem, hát a becsületér — mondta. Délután még összekunyorált vagy öt forintot, de mikor látta, hogy így sosem gyűl össze, kezdte eladogatni, amije volt. Először a szerszámait, aztután a tulipános ládát, hummi egymást. Mondták is akik nem tudták:

— Tán Amerkába készül az öreg?

Végül a kapcsos bibliára került a sor. Ezt ugyan — jó időbe telt, amíg rá tudta magát szánni, hogy kereskedjen véle — megkönnyezés nélkül nem vitte ki a házból. Előbb sirt egy jó sort, hogy azok a kövér könnycseppek egészen felszántották az orcáját s csak aztután vitte. Akkor is először a tiszteletes urhoz. Ott megbecsülik. Az ugyan összeremtézte:

— Ha öreg is kend, annyit kereshetne, hogy erre ne essen a sor.

— A becsületeim teszem.

— Vagy a pálinkáért.

Metellér ráhagyta. Bánta is ő már. Csak-hogy együtt a pénz. Igaz, hogy már beesteledett, de azért csak kibandukolt a szőlőbe. Ha nincs is ott Kapitány uram, nem baj. Ott a pajta, ott kivárja a reggelt.

Szép holdvilágos este volt. A csöszön kívül egy lélek sem volt az egész szőlőben. Az is a földön feküdt kényelemmel és krumplit sütött. Biztosan a sz s éd földkről lopta.

— Kapitány Jánosai vóna beszidem. Nincs ideki?

— Hunnan tudja?

— Kérdem. Ekkis sorom vóna.

— Kijön hajnalba.

— Hát nem hál ideki?

— Nem. Mer hogy nem mer, kádú a pallás.

— Kend is azt mongya? Ilyen rossz emberem nékem? Hát nem bir az ki egy embert?

— Nem tom.

Elhalgattak. A krumpli is megsült s a csösz hámozni kezdte. Aztán megkínálta volna Mestellért, de az már nem volt ott. Elment a pajtához. A csösz hogy egyedül maradt megette a mi krumpli megsült s aztán magára huzta a gubát amint az egy csöszhöz illik, elaludt. A szőlőt ugys megdézsmálják, ha a jó isten akarja.

Mestellér meg felmászott a pajta padlására. Ott tüviről hegyire mindent megnézett, hol lóg, mi lóg, mi hát a baj?

Mit javítgatott aztán még rajta az a szegény öreg — nem tudni. De hajnalba felverte a csösz Kapitány Jánost.

Nemzetes uram modta, hogy lóg a pallás?

— Én.

— Hogy nem biri el az embert?

— Én.

— De elbiri.

— Tróbjája kend?

— Én nem. De az öreg Mestellér. Merhoggy felkötötte magát.

A költségvetést elfogadja.

Utána Babics Gyalszky Lyuba beszélt horvátul.

Szünet után **Vajda Sándor** (oláh) állott fel szólásra. Nagy zaj és háborgás támadt erre.

— Gyalázat! Ne hallgassuk meg ezt a gazembert — kiáltja a balpárti **Nagy György**.

— Gazember! — kontráz rá **Sümei Vilmos**.

— Az ilyen ember mer beszélni? Gyerünk — süviti **Markos Gyula** és utána tódul a folyosóra mindenki.

Csak a nemzetiségek maradtak a teremben. Azok előtt beszélt **Vajda Sándor** tüsköt-bogarat; a boeskoros oláh atyafiakról azt állította, hogy azok öslakók és nem beköltözöttek, mint a magyar foglakók. Azt mondja, hogy az oláhok Rákóczi zászlói alatt küzdöttek. Rámutat arra, hogy Ausztriában már a szlávok vannak tulsulyban. Szerinte 10—20 év múlva aktuális lesz, hogy a magyarok békejobbot nyujtsanak a románoknak és megértsék egymást. Nem fogadja el a költségvetést.

Utána **Roits Milán** (horvát) beszélt horvátul. Beszéde alatt egyszerre fölpattant **Ugron Gábor** és izgatottan kérdezte az elnököt: igaz-e, hogy **Roits Milán** azt mondta, hogy 1848-ban százezer horvát tört be Magyarországra? Az elnök azt mondta, hogy ilyet nem mondott a tolmács állítása szerint. Többet nem mondhat. Erre **Ugron** kijelentette: fölteszi, hogy nem igaz, de mindenkinek joga van az elnökött figyelmeztetni. Az elnök és **Ugron** közt erre éles vita keletkezett. **Babics Gyalszky Lyuba** horvátul szolt a házszabályokhoz. Végül is **Lengyel Zoltán** javasolta, hogy szakítsák félbe a tárgyalást, mert a rend teljesen felbomlott. Az elnök erre be is rekesztette az ülést.

Justh akar esti ülést.

Hoitsy Pál nem akar.

Justh Gyulának az a vélekedése, hogy a költségvetést a sürgősség alatt tárgyalják és hogy ennek következtében délután négytől-nyolcig is legyenek ülések.

Hoitsy Pálnak, a költségvetés előadójának nem tetszik ez a gondolat.

— Minek kinozzuk az embereket? — mondotta **Justh**nak. — Hiszen karácsonyig ugyis megleszünk a költségvetéssel. Láthatod, hogy senkinek sincs kedve föl-szólalni, minek tartunk hát délutáni üléseket?

— Mégis gyorsabban menne...

— *Karácsonyig készen leszünk!*

— mondotta határozottan **Hoitsy Pál**. Ebben reménykedik a kormány is és minden valószínűség szerint nem hiába.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Délelőtti tanítás az iskolákban.

Debrecen középiskoláiban csaknem általános a csupán délelőtti tanítás. A szülők óhajának tett eleget a katolikus iskolaszék, mikor legelőször hozta be az elemi iskolákban is a délelőtti tanítást. Az újítást követték a református,

lutheránus stb. elemi iskolák s most legujabban a szülők általános óhajára az izr. iskola is megvalósítja az egyházamban való tanítást. Általános megelégedésre szolgál mindenütt ez az okos újítás, kivált téli időben, de egyébként is a gyermekek egészségére, nevelésére nézve megbecsülhetlen. Ezzel kapcsolatban a hivatalokban is mindenütt az egyházamban való hivatalos órákat óhajtják, ez irányban a tisztviselők egyesületében is megtörtént már a kezdeményező lépés.

Zajlás a Balkánon.

A háboru felé.

Zimonyból erős jégzajlást jelentenek. Egy-két nap multán jéggel borítva a Duna felülete s kész a mesterséges hid, amelyen csapataink bevonulhatnak a tébolydávát átalakított szerb fővárosba. A hadügyi kormány pontosan értesülve van a szerbek és montenegróiak hadi készülődéseiről, már régtől gondoskodott arról, hogy az esetleges betörések készületlenül ne találják. Amit — a közizgalom elkerülése miatt — máig csöndben végeztek, azt már most folytatják a nyilvánosság ellenőrzése mellett.

Hogy a helyzet mennyire komoly, annak jellemzésére elmondjuk, hogy a **Weisz Manfréd-féle** tünténygyárból tegnap, illő végkielégítéssel elbocsátottak egy szerb mérnököt és négy szerb alkalmazottat. A hadügyi kormány — az időjárásra való tekintettel — különösen arra gondol, hogy az egészségügyi szolgálat tökéletes legyen s ez okból szolgálatba parancsolja a tartalékos katonarvosokat is.

Grácból ma a következő sürgöny érkezett:

Grác, nov. 18. A „Grazer Tagespost” jó forrásból közli, hogy a 15. hadtest létszámának szaporítására e napokban a galíciai helyőrségeken lévő gyalogezredekéből összesen tíz zászlóalj indult *Banjaluka felé* és hogy a 15. hadtest létszámát 5500 emberrel fogja a hadügyi kormány szaporítani.

Achmed Riza Londonban.

Bécsből jelentik: **Achmed Riza** pasát, az „egyértékes és haladás” bizottságának képviselőjét Londonban, mint onnan jelentik, nagy előzékenységgel fogadták. **Achmed Riza** pasa részletesen nyilatkozott egy interviu keretében, amelynek különösen két részlete keltett nagyobb figyelmet.

— Mi a konferenciát — mondotta — nagy mértékben kívánjuk és mindenki biztos lehet atelől, hogy annak egybegyűlése előtt semminemű ellenségeskedést felidézni nines szándékunkban.

A Balkán-föderáció tervére vonatkozólag így nyilatkozott:

— Miért ne lehetne Törökország, Bulgária, Szerbia, Görögország, Montenegró és Románia között szövetséget létrehozni? Ha mindnyájan a békét óhajtják, ily szövetség politikai és gazdasági alapon nemcsak lehetséges, hanem kívánatos is.

VÁRMEGYE.

Iparoskör mulatsága Hadházon. A hajduhadházi iparoskör november hó 21-én, szombaton este saját pénztára javára táncmulatságot rendez. A mulatság iránt Hadházon és környékén is igen szép érdeklődés nyilvánul.

Vasuti katasztrófa.

Összeütközés a mezőtelegdi állomáson.

Tegnapelőtt éjjel háromnegyed 10 óra körül újra egygyel szaporodott az utóbbi időben egyre-másra ismétlődő vasuti szerencsétlenségek száma. A mezőtelegdi állomáson két tehervonat összeütközött és csak hajszálon mult, hogy emberéletben kár nem erett, eltekintve az összetört kocsi és tönkretett sínpálya folytán az államvasutakra háruló tetemes kártól, amely felülmúlja a 100.000 koronát.

Délután, mikor a katasztrófa történt, **Kugyelka Vince** mozdonyvezető, a nagyváradi állomási személyzet tagja, kiment egy mozdonyval Mezőtelegdre, hogy az ott veszteglő temérdek üres kocsiból egynehányat kitaroztasson. Ezekből a kocsiokból, fensőbb utasítás értelmében, új kocsisort kellett összeállítani és azt Nagyváradra behozni. **Kugyelka Vince** röviddel este 10 óra előtt elkészült a reá bizott feladattal. Eppen kifelé tolatott a mezőtelegdi állomásról, amikor berobogott ugyanazon a vágányon a Kolozsvár felől érkező tehervonat; teljes gyorsasággal száguldott előre. Áthatolt a váltón és szembetalálkozott a Nagyváradra induló tehervonattal.

Fékezni, ellengőzt adni már késő volt. A vonatvezetők hanyat-homlok ugrottak ki a gépkocsiokból s az volt a szerencsés-jük. Mert a következő pillanatban a két vonat roppant zajjal összeütközött. Abban a momentumban minden romhalmazzá vált. A mozdonyok, továbbá 10—15 kocsi, a sínpálya összetört, teljes vagy részbeni zuzódást idézve elő. A vágányok elszakadtak, felgömbültek, a kocsialkatrészek darabokra törtek, összelapultak. A kár hozzávetőleg is meghaladja a 100.000 koronát.

A fél 11 órakor érkező kolozsvári személyvonat már csak átszállással közlekedhetett. A fél 3-kor Kolozsvárra érkező budapesti gyorsvonat csak reggel 8 órakor indulhatott el Nagyváradról.

A magyar államvasutak kolozsvári üzletvezetősége megindította a vizsgálatot az iránt, hogy kit terhel a felelőség?

Uj középület Debrecenben.

Polgári leányiskola Deák Ferenc utcán.

Debrecen, az iskolák városa legközelebb új középülettel gazdagodik. A *statusquo* izr. hitközség kiváló új elnöke dr. **Balkányi Miklós** a község egy régi óhaját viszi teljesülőbe, mikor a polgári leányiskolának új épületet óhajt emeltetni.

Az iskolai épület a **Deák Ferenc** utcai nagytemplom tágas udvarán lesz, homlokzatával a **Varga** utcára. Az építkezés egyuttal egy másik célt is megvalósít: a **Piac** utcának a **Varga** utcával való összeköttetését. A város, mely-

Legjobb a Békési Róza „Barna gyanta” szappana

nek régi terve ez az átjáró utca, valószínűleg segítségére lesz a hitközségnek e fontos terv megvalósításában.

Az előjárás egyhanguan elfogadta ezt a tervet s így az új elnök egy culturalis intézmény megteremtésével kezdvén meg működését, biztató prespektívát ad a jövőre nézve.

VÁROSHÁZA.

Tűzveszélyes katonai raktár. A katonaság a Pavillon-laktanya egyik raktár-épületét tűzveszélyesnek találta, mert a közelében fut el a vasut és a mozdony-sínek felgyújthatják esetleg az egész raktárt. A raktár-épületet vegyes bizottság vizsgálta meg tegnap délelőtt, Szabó Kálmán katonai tanácsnok elnöklété alatt. A hadtestparancsnokság részéről Binder Alfréd mérnök, Kremling Rezső hadbiztos és dr. Frank Vilmos törzsorvos vettek részt. A bizottság megállapította, hogy az épület némi átalakítással megmaradhat továbbra is raktárnak.

Tanyai iskolák átvétele. A város a tanyákon épített iskolákat most veszi át a vállalkozótól és nyomban átadja az államnak. Az átadásnál az iskolagondnokságot Dávid Mihály képviseli.

Vér a sineken.

Elütötte a hókotró.

Szerencsétlenség a pályaudvaron.

A mostanában napirenden levő szerencsétlenségek, balesetek krónikájába tartozik az az eset is, amely vasárnap éjjel a debreceni pályaudvaron történt. Egy mozdony hókotrója elütötte Árva Gábor váltóórát, aki ilyenformán életveszedelemben forgott és több napig tartó sérüléseket szenvedett.

A szerencsétlenség a pályaudvar 61-es számú váltójánál történt, ahol Árva Gábor szolgálatot teljesített. Az 1743. számú vonat indulásakor a váltóór váltója mellett állott és midőn a vonat mellette elrobogott, a mozdonyból kiömlő gőz elől szabadulni akart. A nyolcadik vágány felé huzódott Árva Gábor. Nem vette észre, hogy ezen a vágányon feléje közeledik az 1756. számú vonat részére megindított hatalmas hókotró és így történt meg, hogy a nyolcadik sínparhoz közvetlen közelben állott meg. A hókotró vas természetesen így elütötte a szerencsétlen embert, aki fején, arcán és karján szenvedett súlyosabb természetű sérüléseket.

Az állomásfőnökség tegnap értesítette a szerencsétlenségről a debreceni kir. ügyészséget, amely a vizsgálatot megindította.

Árva Gábor gyógyulása több napot fog igénybe venni.

SZÍNHÁZ.

A színházi iroda jelentése. Az igazgatóság, tekintettel a bérlő és a nagy közönségre, a szombatra hirdetett „Egy magyar huszárkaplár Bécsben” helyett a Vig-színház nagyszerű premierjét, „Virraszt a szerelem” vigjátékot tűzte műsorra. A „Virraszt a szerelem” tavaly, a Comed Francaisen került színre és onnan kiindulva, bejárta egész Európát. Ez estén az egész vigjátéki személyzet van foglalkoztatva, élén Békés Gyulával, ki a darabot ismert tudással rendezi. — A vasárnap színre kerülő „Trapezunti hercegnő” operetére új jelmezek készülnek. Az igazgatóság minél fényesebben óhajtja kiállítani ezt a bohókás operettet. — Ma kerül színre a „Tatárjárás” új kiosztással. Riza bárónőt Radó Anna adja.

Egy emeleti családi páholy, vagy kis páholy kerestetik. Cim a kiadóhivatásban.

Legkellemesebb szórakozást nyújt az Uranus mindig változatos, családi műsora. Fényesen bizonyítja az a látogatottság, melynek most a villamos színház örvend. Tegnap este is igen szép műsor nyújtott kellemes szórakozást a közönségnek. A mai műsor is, mely igen érdekes előadást ígér, bizonyára nem marad mögötte a tegnap nyújtottaknak. A mai előadások műsora a következő: 1. Brassó látkepe. (Eredeti fölvétel.) — 2. Vademberek egy afrikai vasut építésénél. (Szenzációs.) — 3. Az új kalap. (Bohózat.) — 4. Gladiátorok harca. (Római korból.) — 5. A herceg, mint udvari bolond. (Szalon bohózat.) — 6. Meghiúsult remény. (Életkép.) — 7. A megláncolt Prometheus. (Rendkívül érdekes mythologiai rege.) — 8. Gördülő cipők. (Bohózat.) Műsorváltás fenntartva. Helyérek, mint rendszeren. Előadások kezdete este 6 órakor, 9 óráig bármikor be lehet menni. 9—10-ig utolsó előadás. Minden hétfőn este fél 8-tól 10 óráig Uránia tud. előadás, felolvasással. Minden szerdán délután 4—5-ig és 5—6-ig gyermek-előadás, félhelyárakkal. Állandóan szigorú, családi műsor. Folyton érkező újdonságok műsoron. Villamos zenekar. Villamos szellőztetés. A nézőtér fűtve van. Előkészületben: Romeo és Julia. Az újpesti bankrablás. Óriási bányakatasztrófa.

Lóvasut és a szekér.

Összeütközés a Hatvan utcán.

Tegnap délelőtt 9 óra tájban a Hatvan utca végén egyik lóvasut összeütközött egy szekérral. Az összeütközésnek áldozata is van, Stern Sándor gazdálkodó, aki a lóvasuton utazott és az összeütközés következtében súlyos sérüléseket szenvedett.

A szekér, amelylyel az összeütközés történt, Bakóczy István, Mester utca 38. szám alatt lakó gazdálkodó tulajdona. Maga Bakóczy hajította a szekeret, midőn az összeütközés történt. Három tüzes vérű ló volt a szekérbe fogva, melyekkel a Hatvan utca végén, a szénavásártéren át akarta szekeret vontatni.

Bakóczy István a szögletház miatt nem vette észre a lóvasut

közeledését és gyanútlanul biztatta lovait. A lovak akkor érkeztek a sínpar elé, midőn a lóvasut éppen ott haladt el és így Bakóczyinak, midőn a lóvasutot észrevette, már nem volt ideje megállítani lovait. A gyeplőt erősen tartotta, aminek pedig az lett a következménye, hogy a kocsi rudját a lovak fölvetették. A rud aztán behatolt a lóvasut ablakán és a bentülő Stern Sándor gazdálkodó arcának ment. Stern Sándor arcát súlyosan összeroncsolta a kocsi rudja. Csakhamar nagy népcsoport gyűlt össze az összeütközés színhelyén. Stern Sándor, aki súlyosan megsérült, orvosi látogatás alapján panaszt tett a rendőrségen Bakóczy István ellen. A rendőrség az eljárást megindította.

ÚJDONSÁGOK.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. **Főiskolai anyakönyvtár (Colégium)** nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. **Főiskolai múzeum Colégium)** nyitva vasárnap d. e. 10—12. — **Városi múzeum (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12-ig. — **Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — **Gönczy tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — **Zenede Csepő-utca 20.** — **Tornaosarnok Péterfia-utca 76. Kéz ügyesítő műhely.** Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda-és Szombat d. u. 2—5. **Siketnéma tanintézet Csepő-u. Vetőmag vizsgáló állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Dohány kísérleti állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Vegyővizsgáló állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Kózkórház.** Péterfia-u. végén, beteges d. u. 2—4-ig látogathatók. **Női kórház.** Atilla-tér. **Gyermekmenhely.** Mester-u. végén. **Margit fürdő telep.** Péterfia-u. **Vizgyógyintézet.** A nagyerdőn. **Dohánygyár.** Atilla-tér. **M. A. V. műhely Állomás.** István malom. **Péterfia-u. Stern kefégyár r. t.** **Vénkert.** Falk kefégyár. **Miklós-u. végén.** **Gebauer érokoporsó gyár.** **Homokkert.** **Érőtakarmánygyár Margit fürdőtelep.**

*** Erzsébet ünnep az izraelita iskolában.** Az elemi iskolában 19-én d. e. fél 10 órakor tartandó Erzsébet ünnep ünnepi műsora: 1. Hymnus. Éneklik: a növendékek. 2. „Erzsébet királynéről”. Felolvassa: Lusztig Szeréna k. a. tanítónő. 3. Cipruslombok nagyszonyunk ravatalára. Lampérth Gézátló. Szavalja: Reichard Lili IV. o. tan. 4. Éji látogatás. Radó Antaltól. Szavalja: Káldor Imre IV. o. tan. 5. „Genfi tó partjairól”. Lampérth Gézátló. Szavalja: Ehrenfeld Klára IV. o. tan. 6. Lehullott a legszebb csillag. Éneklik: a növendékek. 7. Erzsébet. Farkas Imre költeménye. Szavalja: Békés Erzsébet IV. o. tan. 8. Volt egyszer egy királyné. Szabolcska Mihálytól. Szavalja: Falk László IV. o. tan. 9. A királyné alma. Pósalakitől. Szavalja: Gyémánt Julis V. oszt. tan. 10. A gödöllői erdő. Szavalja: Székely Zoltán V. oszt. tan. 11. Erzsébet Váradi Antal költeménye. Szavalja: Kaufmann Izabella VI. o. tan. 12. Szózat. Éneklik: a növendékek.

*** Nagy vonatkésések.** Lapunk más helyén adunk hírt a mezőtelegdi állomáson történt vasuti összeütközésről. E miatt tegnap az összes vonatok óriási késéssel, némelyik három-négy órai késéssel érkezett Debrecenbe. A tegnap éjjel Debrecenből Budapestre indult vonat négy óra hosszáig vesztgelt Püspökladányban s csak délben ért fel Budapestre.

ŐSZI és Téli gyermekruhák és kabát különlegességek, jutányos árak mellett beszerezhetők

Blau Ármin és Társa
gyermek ruha áruházában
Attila-utca 2. sz. em.

*** Az elhunyt tanítónő temetése.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra az oly fiatalon elhunyt tanítónőt, Pálffy Máriát. Temetése igen nagy részvét mellett folyt le. A család tagjain kívül megjelentek az elhunyt ismerősei, barátai és kártársai, akik mindannyian kikisérték utolsó útjára az elhunyt fiatal tanítónőt. A temetési szertartás a r. kath. egyház szertartása szerint ment végbe.

*** A mai felolvasó-est.** A csütörtöki felolvasó-estéket rendező bizottság harmadik s nagyon változatos programmal összeállított felolvasó-estélyét ma délután öt órakor tartja meg. Az estélyre legfeljebb állóhely jegyet lehet kapni. A rendezőség figyelmezteti a közönséget, hogy az est pontosan öt órakor kezdetét veszi s mivel az egyes műsor-számok alatt a teremajtók zárva lesznek, a jeggyel bírók jól teszik, ha öt óra előtt foglalják el helyeiket.

*** Bimbóhullás.** Vettük a következő gyászjelentést. Legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen kedves kis leányunk, testvérünk, unokánk és kis rokonunk: Katicának, folyó hó 17-én, délután 4 órakor, életének első havában történt csendes elhunytát. Felejthetetlen kedves kis halottunk földi részei f. hó 19-én, délután 2 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Boldogfalva utca 5-ik számú házuknál tartandó rövid ima után, a Várad utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességetekre rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. november 18. A béke angyala örökjön drága hamvai felett! Kesergő szülei: polg. Balogh János nejével Zöld Máriával. Gyermekük, illetve testvérek: Janika és Mariska. Nagyszülei: polg. Zöld Mihály nejével Szabó Juliánnával és gyermekeik. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Dankó Béla tem. intézete rendezi.

*** Tanítóképző növendékek Csokonai ünnepe.** A debreceni református tanítóképző intézet ifjusága f. évi nov. hó 21-én, délután fél 5 órakor a Kollégium dísztermében Csokonai-ünnepélyt rendez. Az ünnepélyre kibocsátott meghívók belépőjegyül szolgálnak. Műsor: 1. Nyitány a Sevillai borbély c. operából Rossinótól. Előadja az ifj. zenekar Téby Mihály IV. o. t. praeses vezetése mellett. 2. Tanári megnyitó: Tartja Nagy Vilmos tanár ur. 3. Felolvasás: Tartja Zolnai Mihály IV. o. t., a Csokonai Énekkar elnöke. 4. Dal a Tihanyi Echohoz: Előadja a Csokonai énekkar Gonda János IV. o. t. praeses vezetése mellett. 5. Csokonai Emlékezete: K. Tóth Kálmántól. Szavalja Balla Ernő IV. o. t. 6. Hegedű duett: Előadja I. hegedűn Téby Mihály IV. o. t., II. hegedűn Szücs Gergely II. o. t. 7. Népdalok: Előadja a Csokonai énekkar Gonda János IV. o. t. vezetése mellett. 8. Gáll Ferenc Magyar Rhapsodia. Előadja Horváth Béla II. o. t. 9. Monolog: Előadja Orosz Imre IV. o. t. 10. All Right induló: Előadja az ifj. zenekar, Téby Mihály IV. o. t. vezetése mellett.

*** Plissérozást és gombkészítést saját gépen elvállal** Kontsek Kornél áruháza.

*** A piros bugyelária.** Rózsa Jánosné debreceni lakos tegnap délután a pályaudvaron elvesztette R. J. monogrammos, piros bőrű pénztárcáját, melyben háromszáznegyven korona készpénze volt. A károsult asszony panaszt tett a rendőrségen. A megtaláló jutalomban részesül.

*** Meglopott kardaloslók.** A debreceni színházban úgy látszik minden évben előfordulnak lopások. Az elmúlt színi évadban a cukrászdába törtek be többször, ez idén pedig a kardaloslók toalettjeire vetették szemüket az ismeretlen tolvajok. Remélhetőleg ez idén is épp úgy, mint az előző színi évadban, a rendőrségnek sikerülni fog a tolvajt, vagy a tolvajokat csakhamar lefűlelni. A rendőrség bünyűgyi osztályán tegnap följelentést tett Kallós József, a kar egyik tagja ismeretlen tettes ellen több kardalosló nevében, hogy a női kardalosi öltözékből a toalettet az ismeretlen ugyancsak dézsmálgatja. Kallós József panaszában eladta, hogy neje, ki szintén a karban működik, továbbá Magda Eszti, Magvasi Margit és Kéri Jolán kardaloslók toalettjeiből szoknyák, alsó szoknyák és kötények tűnöznek el. A tettest ez ideig gyanítani sem lehet. Az azonban bizonyos, hogy a lopásokat csak a helyzetel ismerős és az öltözékbe járatos egyén követhette el. A rendőrség a följelentés alapján azonnal megindította a nyomozást és valószínűleg csakhamar kézrekeríti az öltözök tolvaját.

*** Vasuti közgyűlés.** A hajdunánási helyi érdekű vasút r. t. tegnap délelőtt 9 órakor tartott közgyűlést a városházán Rásó Gyula alispán elnöke alatt. A közgyűlés legfontosabb tárgya az alapszabályok módosítása volt, t. i., hogy az igazgatóság tagjainak számát 14-ről 15-re emeljék. Az igazgatósági tagok számát Hajdúvármegye alispánja akarja leginkább emeltetni, mert a megyének azóta, hogy Rásó Gyula volt alispán nyugalomba vonult, nincs a megyének a nánási vasút igazgatóságában hivatalos képviselője, holott a vármegye a legnagyobb részvényes és leginkább érdekelt.

*** Elfogott zsebtolvaj.** A rendőrség tegnap elfogta Weisz Dávid többszörösen büntetett és Debrecenből kitiltott zsebmetszőt. Az elfogott zsebmetsző ellen megindították tiltott visszatérésért az eljárást és kutatják, hogy újabb bűn nem terheli-e.

*** Wachter Ignác, mint szakképzett zongora készítő, hangoló, ki országoszerre ösmeretes, mint korekt hangoló értesíti a mélyen tisztelt zongorázó közönséget, hogy állandó lakását Debrecen városba tette át. Szíves pártfogását kéri. Csapó utca 31. sz. Siketnéma intézet mellett.**

*** A legdivatosabb selymekből egy blousra való 5 forintért kapható a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházában, a főposta mellett.**

*** Méz vásárlók figyelmébe.** Ne vegyen oly mézet, melynek cukortartalmát nem ismeri és óvakodjék az éretlen, silány méztől. Teljesen érett, 85 fokos cukortartalmu csemege és gyógyászati 1 kilo 2 kor. 60 fillér. Az üvegezt 60 fillér vissza. Ifj. Weichinger Károly Hungária méhészeti telepe, Debrecen. Városi raktár: Hungária kávéház.

*** Villamos világitást** legolcsóbban rendez be Földvári L. Kossuth utca 1. Telefon 168.

*** Téli keztükét** Sohón Sándornál szerezzünk be. Debrecen, Piac utca 12 (Stencinger ház).

*** Debreceni Zander gyógyintézet** Piac-utca 59. Telefon 389. Teljes physikalis-gyógyberendezés. Főbb javalatok: Idült gyomorbeláttonia, székrekedés, elhízás, köztvény, csusz, idegzsábák (ischias stb.). Csonttörések és egyéb sérülések után visszamaradt mozgászavarok. Érelmeszesedés, szivbajok, bronchialis asthma, neurasthenia, benuulások. Gyenge testalkatu gyermekek fejlesztése. (Zander módszerével.) Gerincelgöbülések. Forró lég fürdők. Villamosítás. Az órák beosztása: Férfiak d. e. 12-1-ig és d. u. 6-7-ig. Nők d. e. 11-12-ig és d. u. 5-6-ig. Gyermekek d. u. 4-6-ig látogat-hatják. Dr. Szász Adolf orvos.

*** Ujdonságok,** legdivatosabb dobozos-levelepapírokban és levelezőlapokban, ablakdisz (vitrauphanie) papir egyedül nagy választékban Thaisz Arthur papirnagykereskedésében, Bika-szálloda mellett.

Mit tárgyal a közgyűlés?

Debrecen város törvényhatósága november hó 20-án, pénteken délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében bizottsági közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők:

Polgármesteri jelentés szeptember és október hónapokról. Belügyminiszter leirata a városi muzeum szervezéséről és igazgatásáról alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában; a Vajda-lapson eszközölt beruházások és létesítményeknek a haszonbérletől átvétele tárgyában hozott közgyűlési határozatot jóváhagyja.

Kolozsvár kir. város közönségének megkeresése, melylyel az állami és törvényhatósági tisztviselők községi adóinak megszüntetése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolni kéri. Szeged városnak és a törvényhatósági városok polgármestereinek Pécsen tartott értekezletéből a kormányhoz és az országgyűlés képviselőházához a városok hitelviszonyainak rendezése s részükre olosó kölcsönök nyújtása tárgyában intézett feliratai. Békés vármegye közönségének átirata, melylyel a kisústón — gabonából — pálinkafőzés engedélyezése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát támogatni kéri. Háromszék vármegye és Somogy vármegye közönsége a takarmányhiány megakadályozása végett a földmivélsügyi miniszterhez intézett feliratát támogatni kéri. Miskolc város polgármesterének megkeresése a rt. városok polgármestereinek országos egyesületébe belépés iránt.

Tiszafüred község képviselőtestülete a Debrecen—füzesabonyi h. é. vasutnak az állam által átvételét kéro határozatát pártolás végett megküldi. Tanácsi javaslat a házipénztár, a házipénztár által kezelt alapok és a gyámpénztár törvényes biztosíték mellett ki nem adható pénzeinek az 1909. év folyamán miként elhelyezése tárgyában. Névszerinti szavazás. Névszerinti szavazás (másodizben) a Stencinger-féle ház megvétele, a Könyök utca 10-ik szám alatt és a Rákóczi utca 41. számú telek végében levő városi telekrész elidegenítése; (első izben) a dr. Irinyi Istvánné tulajdonát képező Bethlen utca 39. sorszám alatti Gerson-féle ház és (első izben) az ovodai célokra megszerezni szükségessé vált József utcai 64. sorszámú házasteleknek kisajátítás útján megvétele felett. Az állandó bíráló választmány jelentése, melylyel a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1909. évi névjegyzékét tudomásulvétel végett bemutatja. A folyó 1908. évi december hó 31. napjával üresedésbe jövő és az időközben elhalálozások folytán megüresedett választott bizott-

Nagy korcsolya raktár Bészler és Dávid

vaskereskedőknél

Debrecen,
(Vecsey-ház)
Piac-utca 7.

sági tagsági helyeknek választás utján be-
töltése iránt intézkedés.

Főszámvevő jelentése a városi alkal-
mazottak betegsegélyző tagsága tárgyában.
A vízvezetési bizottság javaslata a vízveze-
tési kutaknál a két próbakut helyett vég-
leges rendszerű kutak furatása iránt. Tanácsi
javaslat a debreceni—diószegi törvényható-
sági ut felüljáró építésénél a helyi vasut
vágányainak áthelyezésére közgyűlésileg
megállapított feltételeknek módosítása iránt.
Tanácsi javaslat a Kigyó utca 5. sorszámú
ház megvétele iránt. Haraszthy Jenő koloza-
vári lakos ajánlata a Széchenyi utcai 38.
sorszámú (Marjalaki-féle) házastelek meg-
véte tárgyában. A debreceni eső sertésvágó
társaság ajánlata a tulajdonát képező gr.
Dégenfeld téri 1. sorszámú házának meg-
vétele iránt. A bihari h. é. vasutak r.-t.
kérelme a tervezett Nagyléta—székelyhídi
vasut építéséhez 205,000 kor. hozzájárulás
megszavazása iránt.

Az izraelita statusquo hitközség ké-
relme polgári leányiskolájának segélyezése
iránt. A debreceni trágyagyár r.-t. kérelme
közszégi adó, kövezetvám és átírási illeték
mentesség megadása iránt. Néh. Nagy Já-
nosné volt debreceni lakos által a városi
közkórház javára tett alapítvány oklevelének
bemutatása. Erdődi József és társainak Deák
István városi hasznobérlo elleni végrehajtás
alkalmával lefoglalt jószágok zár alóli fel-
oldása ügyében hozott tanácsi határozat
ellen beadott felelőzése. Simonffy János
epreskertű faraktárnok számadása az 1907.
évről. Özv. Kovács Dánielné kegydíj iránti
kérelme. Özvegyi segély megállapítása iránti
kérvények. Bábaoklevelek kihirdetése.

Hangverseny est.

A zenekedvelők társasá- gának első estélye.

A zenekedvelők társaságának hang-
versenye fényes közönség előtt folyt le
tegnap este a Bika szálló dísztermében.
Városunk színét-javát láttuk ott együtt,
a dobogón pedig magyar művészeink legki-
valóbb képviselőit.

Vecsey Ferenc hegedű-művész nyitotta
meg a hangversenyt Mendelssohnnek E-moll
hangversenyével, bebizonyítván klasszikus,
intelligens előadásával, hogy az imént még
kurta nadrágos fiúból önállóan érző és gon-
dolkozó férfi lett, a ki végkép lerázta ma-
gáról az iskola porát. A cadenciánál bámul-
tuk könnyedségét, szintu az a szédületes
tempóban játszott allegrobán is, míg a
higgadt, komolyan előadott andantéja föl-
emelt, szótlanná tett bennünket.

Azóta, hogy legutóljára hallottuk, sokat
nyert felfogásban a játéka. A fiatal kor
persze, még itt-ott meglátszik rajta. Szive,
nemes érzése sok van, csak olykor nem
tudja, vagy tán nem meri elárulni. A hol
az érzelmek túladását várják, ott még
bátortalan, mint a ki első légyottján szó-
litja meg szerelmest. De hogy egy néhány
év múlva mindent el fog mondani tudni, a
mi mondanivaló, érezni valója van, — az meg-
győződésünk.

A mi a technikáját illeti, ahhoz
semmi kritizálás nem fér. Bal keze,
jobb keze egyaránt kifogástalan, Kubelik
Jeanéhoz hasonlóan, bámulatosan képzett.
Intonálásának biztossága, futamai, kettős
hangjai, tiszta üveghangjai egyaránt kifogás-
talanok. Csodáltuk mindezt Dvórák Humo-
reskjében, Handel — Thomson Passacag-
liájában s a két ráadásul adott apróságban.
Wieniawsky és Wunxtemps műveiben. Utol-
sónak angol himnus variációt játszott a Pa-
ganinitől. Nyaktörő dolog ez, a hegedűtech-
nika csimboraszója. Ha nem a komoly mű-
vész, hanem a bámulatba ejtő virtuózt
akarnók dicsérni, e számot külön ki kellene
emelnünk.

A bájos Marschalkó Rózsi énekelt az-
után. Fiatal lány, tele van üdéséggel a
hangja. De ebből a hangból — kellemes,

értékes hangból — többet szeretünk volna
hallani. Apró, leheletszerű hangulatokat
énekelt el nekünk, amelyeknek Zartlich ke-
reteiben nem annyira hanganyagát, mint
inkább csupán fényes előadó képességét ér-
vényesíthette.

Legjobban élveztünk Lányi két poétikus
bájos dalának: Az üllői uti fák és Zöld
leveles... kezdetűnek megkapó előadásá-
ban, a nagytehetségű és országos hírű szerző
pompás kíséretével.

Lányi önálló számban is szerepelt
együtt a fiával: ifjú Lányi Ernővel.

Isten tudja! háládatlan műfaj a melo-
dráma, nehezen tud vele együttérezni az
ember. De a Lányi „Zách Klára“ melo-
drámája oly hüen aposztrófálta a szöveget,
hogy igazán élveztük. A fiának szép hang-
anyaga van, talán kissé a lírai részeket
kiabálta el. Vagy tán itt a zene lehetne
kevésbé zajos?

A rendezés kifogástalan volt. Az uri
fiukból toborzott karszalagos rendezőség
nagy segítségére volt a helyét kereső pub-
likumnak. Egyedül a ruhatár hagyott hátra
sok kívánni valót. A százával ácsorgó pub-
likumot két ember volt mindössze hivatva
kiszolgálni. A rendezőség nyomban gondos-
kodott, hogy a jövőben a közönség ké-
nyelme e tekintetben is fokozottabban biz-
tosítva legyen.

A hangversenyről a legnagyobb meg-
elégedéssel jöttünk el, kíváncsi érdeklődés-
sel várjuk a folytatást és gratulálunk a
fiatal egyet szép sikereihez.

TÁVIRATOK

Kossuth és a vasutasok.

Budapest, nov. 18. Kossuth Fe-
renc kereskedelemügyi miniszter
az utóbbi időben gyakran előfor-
duló balesetek miatt, ma szigorú
rendeleteket adott ki a vasutasok-
nak, hogy a *fegyelmesség szoros
megtartását egymás ellenőrzésével
biztosítsák*. Ahol nincs meg a kellő
ellenőrzés és a megingott fegyel-
met helyreállítani nem lehet, ott a
*legszigorubb megtorlással fog élni a
miniszter*.

Még nem sürgős a budget.

Budapest, nov. 18. A képviselőház
folyosóján ma élénken vitatták, hogy mért
nem tették meg a sürgősségi indítványt
eddig is. Hoitsy Pál azt mondta, hogy a
sürgősségi indítvány felesleges, mert remény
van rá, hogy a vita rovid lesz. Ha azon-
ban látják, hogy a vitát elhúzzák, akkor
indítványt tesz a párhuzamos ülések érde-
kében.

Kárpótlás a tartalékosoknak.

Bécs, nov. 18. A boszniai csa-
patohoz behívott tartalékosok, aki-
ket továbbszolgálatra visszatartot-
tak, a törvény szerint kárpótlást
kapnak. Shónaich közös hadügy-
miniszter átírt a magyar és az osz-
trák kormányhoz, hogy a vissza-
tartott tartalékosok családjait kár-
pótolják a kenyérkeresők vissza-
tartása miatt.

Montenegró támad.

Prága, nov. 18. Mint a Narodny
Listy jelenti, a hercegovinai hatá-
ron levő Loc hegyet (Dugó szoros
szerbül!) 80.000 montenegrói har-
cos szállta meg. Cattaró és Cetinje
közt a táviró összeköttetés meg-
szakadt. Cattaróból a műkincseket
és templomi értékeket elszállítják.
Pólából jött távirati értesítés sze-

rint a montenegróiak Teodo-nál a
„Szentgyörgy“ nevű osztrák-magyar
hadihajót megtámadták és a parton
időző matrózokat megsebesítették.

Bécs, nov. 18. Késő éjjel a
prágai Narodny Listy értesüléseit
megerősítették, ami óriási izgalmat
keltett.

Kragujevics Spázó szívbeteg.

Budapest, nov. 18. Kragujevics Spázót,
a rablójalkossággal vádolt jogászt, aki a
budapesti királyi ügyészség vizsgálati fog-
lya, Szlavek Ferenc vizsgálóbíró ma két
órán át ismét kihallgatta. Kihallgatás után
a gyilkos jogász hirtelen szívéhez kapott és
eszméletlenül terült el a vizsgálóbíró szobá-
jában. Eötvös József dr. törvényszéki orvos
részesítette első segélyben és csaknem egy
teljes órát vett igénybe, míg ismét vissza-
nyerte Kragujevics eszméletét. Az eset nagy
izgalmat keltett a törvényszéken.

Andrássy a banküggyel.

Budapest, nov. 18. A képviselő-
ház folyosóján a 48-as képviselő-
közrefogták Andrássy Gyula
belügyminisztert, hogy a bank-
kérdésről nyilatkozzon. Andrássy
eleinte tréfával akarta elűzni a
dolgot, majd így válaszolt:

— Nem tudom, hogy és mint
lesz, de azt hiszem, a bankügyben
kompromisszum fog létrejönni.

(Nem is lesz akkor az önálló
bankból semmi!)

Günther törvényt csinál.

Ma a képviselőház folyosóján
sokan meginterpellálták Günther
Antalt a Szomorj-esetről.

— Nekem mindig az volt a
vélekedésem, — mondotta az igaz-
ságügyminiszter, — hogy *sajtó-
ügyekben nincs helye az előzetes
letartóztatásnak*. A mostani törvé-
nyek szerint ez igenis lehetséges.

De én készítek törvényjavas-
latot, mely egyenesen megtiltja,
hogy *valakit sajtóügyből kifolyólag
letartóztassanak*. Ilyen értelemben
válaszoltam egy interpellációra is,
melyet ebben az ügyben nem ré-
gen hozzám intéztek.

Hamis bukás nagyban.

Letartóztatott kereskedők.

Két kereskedőt tartóztattak le ma a
budapesti főkapitányságon. Mindkettő a hi-
telezőit csapta be. Az egyik Hold Ferenc
csak kicsinyben dolgozott; összesen 5—6000
korona az, amivel hitelezőit megróvidította.
A másik „tehetségesebb“ volt. Közel 102.000
koronát vett az üzletfeleitől, de valószínű,
hogy ez az összeg még nagyobbodni fog, a
passziva közel félmillió korona.

Pallós Zsigmondról, a Pallós és társa
cég főnökéről már bankifju korában az a
hír volt elterjedve, hogy nagy finanszírozási,
nagy faiseurli aki a föld alól is tud pénzt
teremtteni és még Kornfeldet is be tudná
huzni vállalkozásokra.

Ilyen módon Pallósnak szűk volt a
bank és bár egyetlen fillér pénze nem volt,
gründölt a Honvéd urca 4. sz. házban
vegyitermék üzletet Pallós és Társa cég
alatt. A társ Fischer Antalné volt, a va-
gyonbukot, tehát névtelen Fischer Antal
felesége. A társa egyébként egészen cse-
des volt, vagyis nem volt semmi beleszólása
sz üzletbe.

Az üzlet nem jól ment, de pallósnak sikerült magának hitelt biztosítani. Arukat vett és ehhez sikerült neki készpénzt is szerezni dr. Moskovits Ignác budapesti ügyvédől 16.000 koronát, így összesen eddigi megállapítás szerint 101.386 korona és 20 fillért hantolt el árukban és készpénzben. A paszívája azonban sokkal nagyobb.

Amikor az üzlet sehogysem ment és lendítéséről kellett gondoskodni, jött a kővári közsénteleg alapítása a Pallós és Társa cég alatt, amely közsénteleg részvényeiből az alapításokból Pallós százezer korona értékű, illetve névértékű részvényeket kapott. Nem volt ott egy deka közsén sem, de meg volt a telep. Ezzel aztán becsapta Kacvinsky budaeörsi keserűviz forrás-tulajdonost.

A mikor a kapca már nagyon szorult, november elején hamis mérleget gyártott.

Ma délelőtt Szentkirályi Béla rendőrfogalmazó maga elé vezette és hosszas kihallgatás után letartóztatta.

HIREK

Leégett gyár. Liptószentmiklósról jelentik: November 15-én éjjel leégett Maluzsina községben az ottani képkeret-gyár, amely egy részvénytársaságé. A kár biztosítás útján megtérül. A részvénytársaság azon van, hogy a gyárat minél előbb ujjaépítse, hogy munkásait foglalkoztathassa.

Főuri esküvő. Fényes esküvő volt ma délelőtt a Szent-István templomban. Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy leányát, Apponyi Terézia grófnőt oltárhoz vezette Inkey báró főrendiházi tag. A templomot ez alkalommal gazdagon feldíszítették. A násznagyit tisztet gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter viselte. Az esküvőn, amelyen az arisztokrácia legelőkelőbb tagjai résztvettek, József főherceg is megjelent.

Gyilkosság a parasztbálon. Beregszászról írják: Törökruzsán, a korcsmában tartott parasztbálon Benczulák János parasztleány öszszeszólközött Dvonik Mihály nevű társával. Dulakodás közben Benczulák kést ragadott és Dvonikot szíven szurta, aki rögtön meghalt. A gyilkost letartóztatták.

Megbüntetett kivándorlási ügy-nökök. Beregszászról jelentik: Bereg megye alispánja a megyében garázdálkodó, kivándorlásra csábító ügynökök ellen a nyáron szigorú eljárást indított és a kézrekerült ügynököket a hatóságok szigorúan megbüntetik. Így legujabban Munkács város rendőrkapitánya Morgenstern Adolf, Weisz Ignác és Neumann Hers munkácsi lakosokat titkos kivándorlás közvetítése miatt egyenként 6-600 korona pénzbüntetésre és két-két havi elzárásra ítélte.

Vasuti összeütközés. Palota-Ujfalu állomáson az 561. tehervonat összeütközött ma reggel több — a sín páron veszteglő — kocsi-val. Több kocsi kiugrott a sínek-ből, de nagyobb baj nem történt. A forgalmat azonnal helyre is állították.

Négymilliósz jelzálagszedelgés. Londonból táviratozzák: Vlissingen Pétert, Chicagonak egy — mint üzletembert és filantropust egyaránt — nagyrabecsült polgárát, jelzálagszedelgés miatt letartóztatták. Vlissingen a kihallgatásnál bevallotta, hogy jelzálagszedelgése révén tízenyolc esztendő alatt

nem kevesebb, mint 4,800.000 dollárt csalt ki különböző emberektől, kiknek egyrészt teljesen tönkretette.

A levegő meghódítása. Párisból jelentik egy táviratunk: Dollfuss őrnagy, a Ligue Nationale Aerienne számára 10,000 frankos díjat tűzött ki olyan sárkányrepülőgépek feltalálójának, a mely alkalmas arra, hogy egy embert legalább 200 méter magasra emeljen s egy óráig a levegőben tartson. Ilyen készülék már van és az angol hadsereg használta.

Öngyilkos huszárönkéntes. Gyárfás Aladár huszárönkéntes tegnap este kibérelte a Rémi-szálló 68. számú szobáját, ahol Browning-revolverével halántékra lőtte magát s nyomban meghalt. Levelet hagyott hátra, amelyben ezeket írja: „Önként halok meg. Tettem oka szerelmi bánat, életuntság. Kérem a boncolás mellőzését.” AZ öngyilkos holttestét kiszállították a 16. számú helyőrségi kórházba.

Kiderült régi bűn.

Az orgoványi titok.

Nagy feltűnést keltett az a páratlan kegyetlenséggel véghezvitt gyilkosság, a mely 1905. év január 28-án, az Izsákhöz közel eső orgoványi tanyákon történt, de amelynek tettesei csak a véletlen szolgáltatata ki a kecskeméti ügyészségnek az évi augusztus utolsó napjaiban. Három évvel ezelőtt ugyanis Németh István vasadi lakost ismeretlen tettesek eltették láb alól. Ez évben Izsákon a csendőrség előtt Aczél Mária és Dedicki Lajos jelentkeztek az eltűnt Németh István özvegyével, hogy ők tudják, kik a Németh István gyilkossai. Megnevezték Gellért Imre, Borsos János, Németh Mihály és Farkas János orgoványi és izsáki lakosokat, sőt elmondták, hogy a holttest a Gellért tanyáján van. Több napi ásátás után tényleg megtalálták a meggyilkolt áldozat összeszűzött és már felosz-lásnak induló hulláját.

A gyilkosok mindvégig tagadtak, míg aztán szeptember végén Gellért Imre és Borsos János vallani kezdtek, de vallomásuk csak most jutott nyilvánosságra. Gellért elmondta, hogy Dedickivel 1905. jan. 26-án Némethet lelőtték a pincébe és ott összekötözve, borzalmasan meggyilkolták.

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szemlelmi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Újság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

CSARNOK.

Reménytelen szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Ilona csak hosszabb időközökben ment az irodába. Mindig nagy lelkiharcot állott ki. Azt szerette volna, hogy kitörölje emlékéből Rába Zoltánt. Mindig azt hitte, hogy elég erős lesz hozzá; de érzelmei, rokonszenve, meleg szeretete sokkal hatalmasabb volt, semhogy leküzdhetné volna. Otthon maradt egy-két napig és nehezen, gyötrelmesen telt az idő. Nem bírt uralkodni magán, a szíve húzta, vonzotta s már az is nyugalmat adott neki, ha egy-két órára az irodába ment. Hallgatta Rába Zoltánt, a ki mióta látta, hogy Ilona érdeklődik a családjá iránt, a mint az üzleti ügyek referálásával készen volt, mindjárt az ő kis otthonával, figyelmes, kedves, hűséges feleségével s az

6 éves kis apró fiával hozakodott elő. Beszélt róluk lelkesedéssel s jól esett neki, hogy főnöknője, Ilona szívesen hallgatja.

Igy multak el hónapok a nélkül, hogy Ilona megváltozott volna. Az ő szerelme nem szűnt meg, sőt még ez alatt is nőttön-nőtt. Nem változtatta meg édes anyjának közbejött nagy betegsége sem. Sőt nem változtatta meg a halála sem.

Elvesztette oldala mellől a leggondosabb, a legkedvesebb édes anyát. Egészen magára maradt. Elhagyottságát sohasem érezte jobban, mint éppen most. Kettős fájdalom terhe is szakadt a szívére. Az egyiket édes anyja halála fakasztotta, a másikat reménytelen szerelme.

Sokszor ült egyedül késő éjszakákon is szobájában elgondolkozva, töprengve azon, hogy mitévő legyen.

Ebben a gyötrelmesen nehéz helyzetében, megváltó gondolata támadt. A hogy jobban, jobban foglalkozott ezzel, erősebben gyökerezett meg lelkében az elhatározás. Új reménység volt ez, a mely megvalósulása esetén kárpótlást nyújt a kiállott szenvedésekért s a boldog megelégedés révébe evezhet vele.

— Igen! Igen! Keresztül viszem teremet. Minden rendben lesz. Rába Zoltán, hiszem, nem zárkozik el előle, hiszen ez az ő és egész családja jólétét is megteremti.

(Folyt. köv.)

A közönség tudomására hozzuk, miszerint

Pavlovits és Szilágyi

műépítész és építómesterek cég alatt közös építés, tervezési és vállalkozási irodát nyitottunk.

Debrecen, Piac-utca 42. I. em. (Lamprecht-palota.)

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a

„KÖLCSEY“ kávéházat

Csapó-utca 52. átvettem s azt utjonnan alakítva ma, azaz november hó 10-én kedden ünnepélyesen megnyitottam.

Minden este zene. Kitünő italok és ételek. Pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér tisztelettel:

Augurt Antal, kávé.

Áru- és értéktőzsde.

November 18.

Budapesti gabonatőzsde.

Változatlan áron elkölt (50 kilogrammonként) 15000 mm. buza.

Rozs tartott, zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben kezdetben barátságos volt a hangulat. Később azonban elgyengült az enyhébb időjárásra. A gabonaneműek árai 5-10 fillérrel olcsóbban zárultak.

A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza apr. 1909	1285	1277—1280
Buza október	1102	1097—1099
Rozs április	1072	1078—1076
Rozs októberre	951	953—952
Zab októberre	—	—
Zab április	854	856—854
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	755	753—754

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén javult külföldi jegyzések hatása alatt szilárd volt az irányzat kezdetben. Az üzlet folyamán azonban elgyengült. A forgalomba került értékek árfolyamai kedvetlen hangulat mellett 2-3 koronával hanyatlottak, különösen a Közúti és Déli vasút részvényei.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megemeli és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

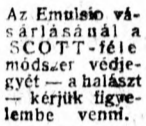
Aggódó szülők

ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermekek a tejet visszautasítják, a

SCOTT-féle Emulsiót szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Magyar találmány! Magyar ipari!
 66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
 érhető el új és régieserép kályháknál a

RAPID

alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva az összes európai és amerikai egyesült-államokban szabadalmazva.

Több előismerő oklevél.
 Nagyság szerint 30-36 koronáért kapható és megrendelhető:

TÓTH GYULA
 vaskereskedésben (Telefon 29) és a „RAPID” gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

Telefon 296.

CSÁTHY FERENCZ

DEBRECZENBEN.

Egyháztér 2. szám a Nagytemplomnál.

Ajánlja 10,000 kötetből álló

magyar- és német kölcsönkönyvtárát

a n. é. közönség szíves figyelmébe jelen őszi és téli évadra a legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsön könyvtár jegyzéke.

Kívánatra

ingyen és bérmentve küldi meg a czög.

Telefon 276. Telefon 276.

TÜZIFA

ól és vagon számára házhoz szállítva.

A téli időszak beálltával van szerencsénk a nagy közönség b. figyelmét felhívni tüzifa nagy raktárunkra, hol bármily minőségű és mennyiségű kizárólag 3 éves vágású száraz tüzifa a legnagyobb ellenőrzés és szavatosság mellett lesz a vevőnek rendelménye szerint lakására szállítva. Megrendelések elfogadtnak: Halköz 4. sz. és Piac utca 26. sz. Békesi prima házi kenyér sütőde üzletében

Tisztelettel: **Hay Károly és fia.**
 tüzifakereskedők.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujjannan friss árakkal berendezgtt posztó kereskedésében

Kohn M. Miksa

Hatvan-utca 7. sz.

Nagy választék: Szabott árak.
 Tessék meggyőződni.

Plüs kabátokat

divatos kivitelben

jutányos árak mellett készített

saját divat termében

Bosznay J. és Társa

Debrecen, Kossuth-utca 5.

LILIPUT ZONGORÁK

135 cm. hosszú legújabb Hárfá pedállal kapható kizárólag

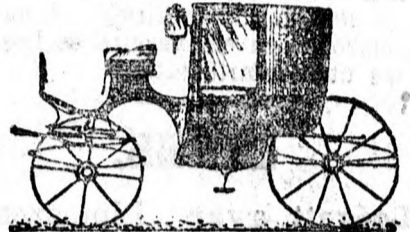
Schmidt S. zongoraraktárában.

Wirth zongorák gyári áron.

Zongora hangolások. javítások elfogadtnak.

AROMÁS ZAMATOS PÖRKÖLT KÁVÉ
 FÉLEGYÁZS JÁNOSNÁL

FÁBIÁN LÁSZLÓ
 kocsigyártó
 Debrecen, Hatvan-utca 61.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú tri-, hintó- és hajtó-kocsikat, Régi kocsikat becsorél.
 Megrendeléseket gyorsan és legpontosabbaj eszközzel. Javításokat elfogad.

Köhögés, regedség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pémetefűzű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánszata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-féjét fogadjunk el!

KEIL-LAKK

a legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fillér.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kapható

KONTSEK GÉZA CÉGNÉL DEBRECZEN.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
 RENDELŐ-IRODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 558 sz.

BOROS HORDÓK
 új remek
500 és 700 hektója
 11 koronáért.
Péterfia-u. 76. sz.

Ha pénzt
 áldozza
nyomatványra!!
 ha célszerű, izléses
JÓ MUNKÁT
 kíván, — hívja telefonon
106. számot,
 azonnal jelentkezni fog
MIHÁLY SÁMUEL
 könyvnyomdája és papírkereskedése
Piac-utca 30. szám

Háziaszonyainknak ismét egy nagyon üdvös intézmény könnyíti meg az étlapok összeállítását. A nagy városok mintára
DEUTSCH LAJOS
 kávé és csemege kereskedő csemege cikkei közzé fölvetve friss **Duna és Tisza halak** eladását. Ezen halak mindennap friss minőségben a legolcsóbb napiárak mellett lesznek áruba bocsájtva. Eljegyzésekre, lakadalmakra, társas vacsorákra halak előre megrendelhetők.

NYOMDAI MUNKÁK!!
 eljegyzési kártya,
 meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,
IRODAI NYOMTATVÁNYOK,
 csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készülnek a
Debreceni Újság Nyomdájában
 Arany János-utca 47. szám alatt.
 Megrendelések a kiadéhvatalban is eszközölhetők,
 Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Vaskályhák
 köszénfűtésre és fafűtésre
Takarék-tűzhelyek
Francia konyhák
 nagy raktára
Sesztina Lajos
 vaskereskedésében Piac-u. 23.

Csinos glace,
Finom svéd,
Tartos szarvasbőr
kezttyük
 hölgyek, urak és gyermekek részére
 óriási választékban
Schön Sándor
 kezttyű, kötszer és orvosai műszerrárában.
 Debrecen, Piac-utca 12. sz. (Stencinger ház.)

Férfi és gyermek
ruhák
 óriási választékban

Meglepő olcsón
vásárolhat most
 Divatos Costüm kelméket
 95 krtól feljebb.
 Zsolnagymármányucsepmen-
 tes női posztót minden színben
 gyári áron.
Angol kelmét s cibelineket
 50 krtól feljebb.
 Cosmanosi barchetteket,
 26 krtól feljebb.
 Jó mosó flanelleket,
 24 krtól feljebb.
 Férfi, női és gyermek meleg
 alsó inget és nadrágot már
 50 krtól feljebb.
 Téli kezttyüt és harisnyákat,
 16 krtól feljebb.
 Posztó téli nagykendőket,
 40 krtól feljebb.
 Szörme boákat és muffot,
 1.10 krtól feljebb.
 Női és férfi fehérműveket,
 leszállított áron.
 Chiffonok, pamut és cérna vásznak,
 minden árban.
 Saját készítettésű paplanokat,
 2.30 krtól feljebb.
Szépe Lajos női divatruházában,
 Kossuth utca 6. sz.
Gyász szövetek és kendők,
 nagy választékban.
 Nyári árak leszállított árakban.
 Tessék megpróbálni.

GERÓNÉL
 kaphatók. Debrecen, főtér, szemben
 a nagy trafikkal, Piac-utca 41. A
GERÓNÉL
 vásárolt ruhák divatosak, olcsók.
 Most az őszi és téli idényre rend-
 kívül nagy raktár van
GERÓNÉL
 és igyekezzék mindenki szükség-
 letét beszerezni.
 Az alkalom, a választék és
 az olcsó ár kedvező.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak
 nagy raktára.
Kaszanyitzky Ernő
 főntezai üzletébe
 megérkeztek
 és nagy vá-
 lasztékban a
 legolcsóbb
 árak mellett
 kaphatók:
 asztali függő,
 salon, ebédlő
 és háló szobai
 villany-csillárok,
 és lámpák,
 melyek a legmoder-
 nebb és legszolidab
 kivitelben állanak a
 a n. é. közönség
 rendelkezésére.
 Olcsó árak. — Kifűző ár.
 Vondóglói és kávéházi felszerelések.

Légszesz és villamos csillárokat, ámpolnákat, falikarekat, mennyezet, asz-
 készit petrolium és légszesz oszillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy
 légszesz és villamosra
Kulcsár József bronzműves
 Telefon 638. Debrecen, Szent Anna-utca 6. sz. Telefon 638.
 A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreceni képviselője tart állandó nagy választékú rektárt légszesz szerelvény különlegességekből.
 30—50% gázmeztakarítással gyönyörű szép, nagy fényezővel égő, lefele égő lámpákat üzletek, kirakatok és lakások részére.
 Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.
 Jókban tartást jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjítsztatását, valamint minden e szakmába vágó javításokat elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Déje 10-ig 40 fill., minden további 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott azó 3 fill.

Levegővel töltött levegővel nyomtatott, azó 3 fill. ha a szükséges pontosság betűtípusok.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

EGY 50 éves állami nyugalmazott erős, egészséges testalkattal bíró magános úri ember házasság céljából ismeretséget kér 40 évestől 60 évesig, mint özv. női életársul. — Kiknek saját háza, vagy földbirtokkal rendelkeznek. Azok tudassák vélem teljes címöket „L. J.” jelige alatt a kiadóba. 939

FIATAL szép esinos leány oly intelligens úri ember barátságát keresi ki 50 koronával sürgősen kisegítene levelet „Buzavirág” jeligére a kiadóba kérek. 900

AJÁNLAT.

VIGYAZAT! 1 liter szalon petrolum 12 kr., 1 klg. szilva 12 kr. 100 klg. vágott fa 120 kr. Darvas Miksa Teleki utca, sarok. 887

1 kg. szalami 1 frt., 60. nagyobb vételnél 1.50, ugyanott egy tanuló felvétetik. Glück, Péterfa utca. 862

CORREPETI álasra és magántanulók oktatására ajánkozik felelőség mellett úri leány. Bővebbet Antalfy könyvkereskedésében. 890

Felső ruha varrónő házakhoz ajánkozik. Cim a kiadóban. 879

ELSŐRENDŰ fehérmű és bluz varrónő, keresztény urnókhöz ajánkozik. Cim a kiadóba. 876

ZENETANITAS. Fiatal zenetanár színházi zenekar tagja hegedű órákat jutányosan tanít. Cim Nap utca 15. 885

1 kiló verseny kávé pörköltve 1 frt. 25 kr., 1 kiló családi tea sütemény 80 kr., hurka rizsek 14 krtól. Kertésznel Csapó utca (Kenyér piac sarok) 798

ÚRI emberek ebéd kosztot kapnak jutányosan áron, Szent-Anna-u. 58. sz. 391

FÉRFI- női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 699

MAGÁN detektív iroda, Debrecen, Iskola utca 4. szám. Kényes családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket elvállalok, a legnagyobb titoktartás mellett. Krámer József. 650

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejélése felvállaltatik Benyáts Emlinél Debrecen, Tisza palota. 9118

EGYSZERUEN BÜTOROZOTT szoba kiadó, Hüvelyes utca 7. Ugyanott gimnáziumi tanulókhöz lakótárs kerestetik. 450

Földvári L. debreceni első elektrotechnikai gyár- és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamos csengők berendezését, évi jókarban tartását, ugyanott helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

A Végrehajtási novella dacára még mindig kaphatók a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett férfi és női télikabátok, ruhaszövetek, szőnyegek, ággy és asztalterítők, vásznak stb. heti vagy havi részletfizetésre Kohn Hermann üzletében Hatvan utca 17. sz. 637

FAEGETÉSHEZ szükséges tárgyak és égető készülékek nagyválasztékban Thaisz Arthur papíraru nagykereskedésében, Bika-szálloda mellett. 358

HARISNYA nagy raktár minden fajta gyermek, női és férfi harisnyákban, alsótricot ingek nadrágok gyermek títók a legcsebbben beszerezhetők Márton Gyula divat és rövidaru üzletében, Piac-u. 9. sz. Bika mellett Új harisnyák kötése és fejélése elfogattatik 9747

ELSŐRENDŰ porosz kőszén és száraz vágott fa, legolcsóbban kapható Varga Károly szén- és fakereskedőnél. Liba piac. Telefon sz. 465

EGY házmesteri állás azonnal eltolgatható Kandia utca 19. szám. 894

BÜTOROZOTT utcai szoba, külön bejárattal kiadó Csók utca 3. 893

TENGERI morzsoló gép kölcsön használatra kapható Borus István Rakovszky utca 21. sz. 897

KERESLET.

EGY függő lámpa ebédlőbe megvételre keresetik. Cim a kiadóban. 891

TANULÓ leányok aranyozó munkára felvétetnek, Darabos utca 16. 892

KERESKEDELMIT végzett leány vidéki nagyobb városban könyvelőnek felvétetik, értekezhetni Thaisz Arthur papirkereskedésében. 783

GYAKORLOTT SÉGÉD azonnal felvétetik Gerstner Kalmán fűszerkereskedésében Debrecen, Széchenyi utca. 896

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek felvétetik Péterfia utca 2. 895

EGY 14-15 éves polgár leány mint küldönc alkalmazást nyerhet Katz Jakabnál. 846

TISZTESÉGES gyermektelen pár ember házmesternek fizetéssel felvétetik Miklós-u. 34. 898

FÜSZÉRÜZLET berendezést keresek megvételre. Cim Tarinky Endre Püspökladány. 899

ELADÁS.

FÜSZER üzlet más vállalat miatt eladó. Cim kiadóban. 830

ELKÖLTÖZÉS miatt alig használt butorok eladók Eötvös utca 38. 877

Legjobb órák,
legszebb ékszerok
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Kiadó boltok

Piac utca 6. sz. a. jelenleg a Korona takarékos és hitelszövetkezet által bérelt egy nagy és egy kisebb bolt-helyiség, az alattok levő száraz kövezett pincékkel együtt, akár mind a két bolt-helyiség együtt, akár külön-külön, 1909. május 1-re kiadók. Értekezhetni ugyanott az emeleten lakó tulajdonossal.

Eladó a Halápon,

kedvező feltételek mellett 66 hold föld 8 gazdasági épülettel, közte 2 hold termő fajszőlő, deszka kerítéssel, kedvező feltételek mellett eladó, haszonbérjövődelmé 1400 forint. Értekezhetni Loránffy-u. 46.

A Földes-féle

MARGIT-CRÉME

legjobb a világon, hatása csodás.

Gyorsan és biztosan ható szer szeplő-, máj- és bőrfoltok, kiütések, pattanások és mindennemű bőrbaj ellen. Pár nap alatt ifjítja és szépíti az arcot. Kapható mindenütt, Nagy tégely 2 kor. Kis tégely 1 korona. Készíti Földes Kelemen gyógyszer. Aradon. Főraktár Debrecenben; Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Mihálovits Jenő, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszerárban.

A közönség megtévesztését előző utánzásoktól ovakodjunk.

FESTŐISKOLA

Rajzó Miklós

festőiskolája

Piac utca 42. sz. a.

Hátul a kerthelyiségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad d. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

Tisztviselők figyelmébe!

Az o. magy. I. ált. tisztviselő egyesület kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz József-u. 7. sz. a.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei- és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén 26

törlesztési kölcsönügyekben

díjmentes utaloztatással és tanácsesal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

Pütésre ipari és gyári célokra

POROSZ kőszén, Magyar szenet, **KOKSZOT**,

kovácsszenet, faszenet,

legpontosabban és legjutányosabban szállít, ajánlattal szívesen szolgál

Sugár Vilmos cég BUDAPEST, X., Kőbányai-ut 4.

Sürgöncim: Sugárius—Budapest.

Telefon 51-55. és 2-59.

A rendeléseket kérem sürgősen feladni, mivel határozatok, vagonhiány stb. miatt a későbbi szállítás nehézségbe fog ütközni.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelok, barbotok, fekete- és színes selymek, bársonyek, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arefátyok, divatruk, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabatokra sima és préselt, 120 cm. széles barna- és fekete színekben méterre 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

órlási választékban.

Costümökre, színházi kabatokra női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutia, spárga, hollandi, kiddermünster, tapasztry, velour, futó- és szalon szőnyegok, minden nagyságban, torontáli szőnyegok, diván terítők, butor szövetek és creppok, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és osipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószoknyák, sima- és himzötti kész ágyhuzatok, selym lüster és cloth alsószoknyák, kásmir és selym paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, közőlok, nyakkendők, divatszokkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak.

Harisnyák, keztyűk,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára
Debrecen, Rózsa utca I. sz.

Alapított 1842. évben.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénntők, amputáltak részére
Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bármikéik teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltételül megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinak díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Essenciák.

a legjobb rum és likör italok hideg uton való készítéséhezugymint rum, konyak, ananas, vanília, allasch, kömény-kávé, chertreus, málna, meggy, óperr, kakao stb. essenciák

olcsón beszerezhetők.

Jósa és Jóna

15 év óta foglaló első droguerijában
Debrecen, Kossuth-u. 6.

Köt alig használt üveges landauer és egy kis batár eladó.

Megtekinthető a Riesz gyárban a ki az eladással meg van bízva.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) rugalmát, keménységét, rózsaszínben játszó fényességét. Megszünteti a korpulitást. Az arcvizet, kirepedezett és szárazított arcvizet vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré t ruhává teszi! Poudre alá is igen ajánlatos!

Netésa gyors és biztos! Egy üveg 1000 forintért. Mollitergin Teljesen tömör és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye s lóráktára

Mihalovics Jenő gyógyszerüzem a „Rigó”-hoz
DEBRECENEN,

Főiac 31. sz. alatt, a Városházával szemben.

Legjobb és így a legolcsóbb villamos világítás

és erőátviteli berendezéseket

Fazekas Imre

készíti. Ivlámpák és motorok kezelése és évi karban tartása mérsékelt díj mellett elvállalhatik.

Ireda Pincz utca 77. szám.

Telefon 567. szám.

Egy ló után való jó karban lévő árukihordó-kocsik megvételre kerestetik. Czin a kiadóhivatalkban.

Kiadó üzlethelyiség. Piac utca 72. szám alatti Grnz-féle részvényvásárlás. Állal bérlet nagy utcai üzlethelyiség, megfelelő nagy pinceraktárhelyiségekkel együtt a jelenlegi bérlet átvizsgálása miatt 1909. január 1-től kezdődőleg értekezhetni Lukács Emil ügyvédi irodájában.

AZ EUFONÉ SZAB EGYEDÜLI TOLCSÉRNÉLKÜLLÉGE LEGTÖRTESEBB BESZÉLŐGÉP: EUFON RÉS.V. TÁRS. BUDAPEST, FERENCZIEK TERE 2. KÉRJÜNK ARJEGYZÉKET

Egy 15 év óta fennálló, igen jó forgalmu

hentes- és csemege- áru üzlet,

más vállalat miatt azonnal átvehető. Az üzlet a város központján van és uri vevőközönsséggel rendelkezik. Cím a kiadóban.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A városi közbizottság telephelyén létesítendő mély furatú kut munkálatainak vállalati úton való biztosítása céljából f. hó 21-én d. e. 10 órakor a városi számvevői hivatalban nyilvános szóbeli versenyárgyalás tartatik.

A vállalati feltételek a számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Vállalkozni szándékozók a versenyárgyaláson akkor vehetnek részt ha az árlejtés időpontjáig bányát pénzül 200 koronát a városi közpénztárba letétbe helyeztek.

Hajduböszörmény 1908. november hó 12.

Polgármesteri hivatal.

Kiadó lakás

4 szoba és minden mellék helyiségekből álló modern, új lakás, fürdőberendezéssel, vízvezetékekkel, és villanyvilágítással kiadó.

Arany János utca végén (Blaskovits telep).

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombanár.

Szőnyegek, függönyök, ágy és asztalterítők, flaneltakarók, linoleum

„Valódi persa szőnyegek“ nagy raktára.

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalata.
Debrecen, nagytrafik udvar.

Legelősebben és szakszerűen készít villamos világítási

erőátviteli berendezéseket. Házi és magán telefonok, villancsengők berendezését és évi járkában tartását, valamint minden e szakmába vágó és legkomplikáltabb munkát.

Legjobb és legpontosabb

zsebórák,

jól szabályozott

fali, inga és ébresztő

órák

Jótállással legolcsóbban

Blattner Béla

órák üzletében, Kossuth-utca 4. sz. alatt szerezhetők be.

Ugyanott mindennemű óra javítások a legjutányosabb árban 1 évi jótállással.

Alapított 1893. évben.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruháza Piac-utca, a főpostával szemben.

Őszi és téli árjegyzék kivonata:

Női felöltők téli
6-50-től.

Blousok

Női felöltők színes angol
4-50-től.

Aljak

Női felöltők téli hosszú
11-50-től.

Plüsch, bársony, asztrachán, persianer, sealskin felöltők.

Bársony
Női felöltők fekete és barna
12-50-től.

Pongyolák

Plüsch felöltők
11-50-től.

Costümök.

Szörme felöltők
17-50-től.

Eredeti párisi és berlini modellek, karmantyuk és boák.

Gyermekek köpeny
4-50-től.

Bundák.

Mosó blouzok
2-50-től.

Színházi felöltők.

Leány felöltők
7-50-től.

Szilid, olcsó árak, előzékeny pontos kiszolgálás.